

OUR Write Us Today
ADVERTISING
RATES are
REASONABLE....

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

CITATELJE OPOZARJAMO.
da pravočasno obnovijo naročnino. S tem nam boste mnogo prihranili pri opominih. — Ako še niste naročnik, pošljite en dolar za dvomesečno poskušnjo.

TELEPHONE: CHelsea 3-1242

Entered as Second Class Matter September 21st, 1933 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

ADDRESS: 216 W. 18th ST., NEW YORK

No. 183. — Štev. 183.

NEW YORK, TUESDAY, AUGUST 8, 1939—TOREK, 8. AVGUSTA, 1939

Volume XLVII. — Letnik XLVII.

VSA EVROPA JE VELIKANSKI VOJAŠKI TABOR

DO KONCA AVGUSTA BO POD ZASTAVAMI 8 MILJONOV MOŽ

Vse evropske države so poklicale svoje vojaštvo na manevre. — Samo v jugovzhodnih evropskih državah je na manevrih nad dva milijona vojakov.

BEOGRAD, Jugoslavija, 7. avgusta. — Jugovzhodna Evropa se pripravlja na največje vojaške manevre in do jeseni bo pod zastavami v šestih državah vojakov, kot v času vojne. V Jugoslaviji, Bolgarski, Romunski, na Madžarskem, Grškem in Turčiji prihajajo vojaki in letalci v svoje vojašnice. Mnoge države z vso naglico gradijo utrdbe ob svojih mejah. Munijske tovarne delajo po 24 ur na dan.

Tuji vojaški opazovalci pravijo, da bo v začetku septembra v jugovzhodnih državah Evrope nad dva milijona vojakov pod zastavami. Jugoslavija jih bo imela 340,000, Romunska 550,000, Grška 260,000, Madžarska 300,000, Bolgarska 290,000, Turčija pa 380,000.

Države so pričele z velikimi manevri, ko ste Madžarska in Bolgarska povečali svojo kampanjo, da dobite od Romunske velike kose zemlje pod paznimi očmi osi Rim-Berlin.

Romunski kralj Karol je konferiral z grškimi vojaškimi poveljniki na Kreti, prej pa je v Istanbulu imel razgovor s turškimi poveljniki.

Romunska se pripravlja na največje vojaške manevre v svoji zgodovini. Vojaška policija je razposlala pozivnice na orožne vaje 350,000 rezervistom.

Romunska gradi utrdbe v Transilvaniji, ki jo je dobila po svetovni vojni in katero Madžarska sedaj zopet zahteva od Romunske. Ravno tako pa tudi Bolgarska zahteva od Romunske Dobrudžo.

Madžarski vlaki so natlačeni vojakov, ki se vozijo na manevre.

Nad 200,000 bolgarskih rezervistov odhaja v vojašnice in se bodo pričeli vaditi 15. avgusta. Vojni ministertvo pravi, da so bili rezervisti poklicani na orožne vaje, da se bodo naučili rabiti novo orožje.

Največ bolgarskih rezervistov je bilo poslanih na turško mejo. Navzlic skupnemu jugoslovanskemu in bolgarskemu pretestu so v teku veliki turški manevri na kraju, kjer se stikajo turška, grška in bolgarska meja.

Grško-bolgarska meja je bila večinoma zaprta na grški strani za vse potnike, razun za one, ki imajo vojaške potne liste ali pozivnice.

Grška je, kakor Romunska, dobila od Anglije in Francije jamstvo za svojo varnost.

Romunski manevri bodo ob madžarski meji, manjši manevri pa ob bolgarski meji.

Romunska, Bolgarska, Jugoslavija in Madžarska se tudi pripravljajo na manevre vojne mornarice na Donavi.

PARIZ, Francija, 7. avgusta. — Do konca avgusta bo imela kontinentalna Evropa na manevrih do 8,000,000 vojakov.

Koliko vojakov bo na orožnih vajah v posameznih državah, je težko dognati. Nemčija bo imela pod orožjem en milijon stalne armade in okoli 1,500,000 rezervistov. V Italiji so se manevri že začeli in do konca tega meseca bo pod orožjem 560,000 vojakov. Bolgarska jih bo imela 290,000, Madžarska pa 300,000.

Anglija bo imela 750,000 vojakov, Francija in Poljska, vsaka po en milijon; Turčija 380,000; Romunska 550,000; Grška okoli 360,000; Jugoslavija pa 340,000 vojakov.

Se nikdar v mirnem času niso tako zelo skrivali vajških tajnosti, kot sedaj in vojuni so ravno tako na delu kot v vojnem času. Do 15. avgusta bo imela

Sporazum med Hrvati in Srbi slednjič podpisan

HRVATSKA BO OD SEDAJ NAPREJ IMELA SVOJO LASTNO VLADO

BEOGRAD, Jugoslavija, 7. avgusta. — Iz zelo dobro poučenega vira prihaja o hrvatsko-srbskem sporazumu naslednje obvestilo:

Sklenjen je bil srbsko-hrvatski sporazum. Sporazuma sta v sredo podpisala načelnik vlade Dragiša Cvetković in hrvatski voditelj dr. Vladimir Maček v Zidanem mostu in je bil predložen knezu namestniku Pavlu v soboto.

Načelnik vlade je sedaj prejel regentov odgovor in se je danes zopet sestel z dr. Mačkom, ki je nato sklical sejo svojih poglavitnih pristašev v Kupincu.

Sporazum določa, da bo izmed devetih banovin Savska banovina z obrežjem in z Dubravnikom in okolico tvorila skupno vladno edinico, ki bo znana pod imenom Hrvatska banovina in bo imela posebne predpise.

Banova oblast bo uravnana s posebnim sporazumom. Ta oblast bo zelo obsežna in bo zvezana z decentralizacijo.

Dr. Maček ne mara razpravljati o razporeditvi ostalih banovin v večje skupine, ki bi imele iste pravice kot Hrvatska banovina. Rekel je samo, da taki razporeditvi ne bo nasprotno.

V prejšnjih razgovorih je dr. Maček odločno odklonil, da bi osebno stopil v vlado, ali pa bi to dovolil svojim tovaršem. Na zadnji seji pa je privolil, da bo, kadar stopi sporazum v veljavo, sestavljena vlada, v kateri bodo zastopali Hrvatsko banovino nekateri njegovi najbližji pristaši.

Sedanja jugoslovanska ustava zaradi sporazuma ne bo premenjena, ker je po mnenju šestih postavnih izvedencev — treh iz Beograda in treh iz Zagreba — mogoče izvesti sporazum v okviru določb obstoječe ustave.

Sporazum bo mnogo vplival na vnanjo politiko, kajti znano je, da Hrvatje nimajo prevelikega prijateljstva do osi Rim-Berlin, četudi so sprejeli sedanjo nevtralnopolitično Jugoslavije.

URUGUAYSKI PREDSEDNIK V BUENOS AIRES

BUENOS AIRES, Argentina, 6. avgusta. — Argentinska vlada je naznanila, da bo došel v četrti v glavno mesto gen. Alfredo Baldomir, predsednik republike Uruguay. Obisk bo uraden. Predsedniku bo prirejen svečan sprejem.

Nemčija na manevrih celo svojo armado in bo pripravljena za vsako vojno, pa naj pride od koder hoče.

ROOSEVELTOVI NAČRTI ZA POTOVANJE

Predsednik bo prepotoval najmanj deset tisoč milj. — Najprej se bo podal proti severu. — Imel bo samo dva govora.

WASHINGTON, D. C., 7. avgusta. — Če bo predsednik izvedel vse svoje skrbno sestavljene načrte, bo prihodnje tedne prepotoval najmanj deset tisoč milj.

Najprej se bo odpeljal po morju prav do Nove Fundlandije, nato bo pa odpotoval proti Jugu, proti Zapadu in slednjič nazaj proti Vzhodu. Ako pristejemo k njegovim sedanjim potovanjem se to potovanje, bo prepotoval, odkar je bil izvoljen za najvišjega uradnika, 150,000 milj.

Včeraj se je v Beli hiši poslovalo od njega več kongresnikov. Proti večeru se je odpeljal na svoje posestvo v Hyde Park, kjer bo preživel štiri ali pet dni. Preštudiral bo razne zakonske osnutke, ki so bili sprejeti tik pred odhodom kongresa. Nekateri bo podpisal, nekateri bo vetiral.

Konci tekočega tedna se bo v New Yorku vkrcal na križarko "Tuscaloosa", ki ga bo odvedla proti severu. Nato se bo za par dni vrnil v Washington, kjer mu bodo uradniki državnega departamenta predložili poročila o svetovnem položaju. Meseca septembra si bo ogledal razstavo v San Franciscu, na povratku se bo pa ustavil v North Carolini, kjer bo prisostvoval svečanostim o priliki otvoritve Smoky Mountain narodnega parka. Vsega skupaj bo imel samo dva govora in sicer prvega v San Franciscu, drugega pa v North Carolini.

ZOPET REKORD

SPRINGFIELD, Ill., 7. avg. — Mali enokrilnik "Miss Springfield" se nahaja že štirinajst dni nenehoma v zraku. V njeno sta brata Moody, ki pravita, da bosta vztrajala tako dolgo, dokler bo izdržal motor, ki ima 55 konjskih sil. Gazolin in jedila dobivata iz drugih aeroplanov. Včeraj ob treh popoldne sta bila v zraku 336 ur. Dosedanji vztrajnostni rekord za majhna letala je znašel 218 ur. Včeraj sta se spustila izredno nizko, ljudje na letališču so razločno slišali neko čudno pokanje v motorju.

BIVŠI ALBANSKI KRALJ POTUJE

KODANJ, Dansko, 6. avg. — Bivši albanski kralj Zog in njegova žena sta se danes vkrcala na parnik, ki jih bo odpeljal v Antwerpen v Belgijo.

FEDERACIJA SE PRIPRAVLJA NA VOLITVE

Danes se bo sestel v Atlantic City izvršilni odbor A. F. L. — Nove zveze in državne postave.

WASHINGTON, D. C., 6. avg. — Izvršilni odbor Ameriške delavske federacije bo natančno proučil rekorde vseh kongresnikov in vladnih uradnikov, ki nameravajo nastopiti pri prihodnjih volitvah kot kandidati. Federacija bo odobrila in priporočala le tiste, ki so delavstvu naklonjeni. Odborniki se bodo danes sestali v Atlantic City.

Na programu bo seveda tudi spor med Federacijo in Lewisovim kongresom, ki se je začel pred štirimi leti in nič ne kaže, da bi bil kaj kmalu poravnat.

William Green, predsednik Federacije, ne more odpustiti Lewisu, ker je začel spravljati stavbinske delavce v CIO Stavbinski delavci so spadali doslej izključno le v delokrog Federacije.

VELIKA POVORKA A. F. L.

NEW YORK, 7. avgusta. — Prihodnjo soboto se bo vršila v tem mestu velika parada Ameriške delavske federacije. Za red bo skrbelo 4554 policistov. Oder, na katerem bodo uradniki Federacije ter državni in mestni zastopniki, bo med 40 in 42 cesto ter 5. Ave.

HUJ UDAREC ZA NEKATERE

WASHINGTON, D. C., 7. avgusta. — Generalni pravdnik Frank Murphy je odločil, da morajo zvezni okrajni pravdniki zapustiti službo, če kandidirajo za kakšen drug urad. Murphy je sporočil Charlesu F. Uhlu, okrajnemu pravdniku v Pittsburghu in njegovemu pomočniku Johnu B. Brayu, da na podlagi Hatcheve postave ne moreta kandidirati za državni urad, dokler sta v zvezni službi. Slično brzojavko je poslal tudi zveznemu pravdniku v Chattanooga, Tenn., ki namerava kandidirati za kongres.

PAMETNA ODREDBA

BOSTON, Mass., 7. avg. — Danes je bila uveljavljena v državi Massachusetts postava, ki določa, da se morajo vse noseče ženske podvreči zdravniški preiskavi. Če bodo pri ženski ugotovili sifilis, bo morala biti do porodu in še nekaj časa po porodu pod strogim zdravniškim nadzorstvom.

AMERIKA NAJ SE ZASE BRIGA

Predsednik Nat'l Grange Lewis J. Taber, pravi da se imajo Zdr. države baviti s tremi važnimi nalogami.

SPRINGFIELD, Ill., 7. avgusta. — Danes je govoril tukaj Lewis J. Taber, predsednik velike farmerske organizacije — National Grange. Ameriški javnosti je svetoval naj pusti Amerika v nemar ves ostali svet in naj se v prvi vrsti briga za svoje domače probleme.

Trije najvažnejši ameriški problemi so pa: neobdelana zemlja, neizrabljena delavska sila in denar, ki leži mrtev po raznih denarnih zavodih.

— Moč Amerike, — je dejal govornik, se ne nahaja v glavah in srcih nekaterih mož, pač pa v dušah milijonov. Nezaposlenosti tako dolgo ne bo konec, dokler se bomo zanašali, da bo nezaposlenost odpravila samo vlada ali pa samo velepodjetništvo. Ključ k naši prosperiteti imajo nešteti mali podjetniki in farmerji, in če njim ne bo zajamčen obstoj, ne smemo upati na kakšne boljše čase.

Po Taberjevem mnenju naj bi izvajali kontrolo nad pridelki farmerji, ne pa zvezna vlada.

PRAZNOVANJE NEODVISNOSTI V BOLIVIJU

LA PAZ, Bolivija, 6. avg. — Danes je praznovala republika Bolivija 114. obletnico svoje neodvisnosti. Predsednik German Bush se je z raznimi diplomati udeležil svečane službe božje. Nato je vojaštvo defiliralo mimo predsednikove palače.

RAZGLEDNICE Newyorške SVETOVNE RAZSTAVE

DOBITE PRI KNJIGARNI "GLAS NARODA" 216 WEST 18th STREET NEW YORK

35 RAZLIČNIH RAZGLEDNIC V BARVAH, PREDSTAVLJAJOČIH NAJVEČJE ZANIMIVOSTI TE OGROMNE RAZSTAVE

CENA ZBISEK 50c (Polnina plačana)

Veste lahko pošljete v manj kot po 2 odpravi po 2 cent.

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"

"GLAS NARODA"
(VOICE OF THE PEOPLE)
Owned and Published by
SLOVENCIO PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)
J. Lapaha, Sec.
Office of business of the corporation and address of above officers:
216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

46th Year

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Advertisement on Agreement

In celo leto volja list na Ameriko	Za New York na celo leto .. \$7.00
Za štiri leta .. \$28.00	Za pol leta .. \$3.50
Za pol leta .. \$3.70	Za inostranstvo na celo leto .. \$7.00
Za štiri leta .. \$13.00	Za pol leta .. \$3.20

Subscription Yearly \$5.00

"GLAS NARODA" IZKAZA VRAKI DAN IZVEMBITI NEDEKJ IN PRAZNIKOV

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
TELEPHONE: CHelsea 3-1243

STAVKA AVTOMOBILSKIH DELAVCEV V CLEVELANDU

Ko je policija na konjih navažila na stavkarje pri Fisher Body tovarni s palicami in plinskimi bombami, je bilo poškodovanih 46 oseb.

SPORAZUM

Izra ustanovitve Jugoslavije ni bile med Srbi in Hrvatima posebnega prijateljstva. Baš nasprotno. Sovraštvo je zavladalo med njima, ki je naraslo od dne do dne.

Hrvatje žele biti samostojni. To zahtevo že par let niso odločno poudarjali hrvatski voditelji dr. Vladimir Maček.

Srbska vlada je bila spočetka slepa in gluha naprava temu separatističnemu gibanju, slednjič je bila pa prisiljena začeti pogajanja z dr. Mačkom.

Jugoslovanski ministri predsednik Dragiša Cvetković in dr. Maček sta se zadnje mesece že nešteto krat sestala in skušala doseči sporazum, pa je le pri poskusih ostalo.

Jugoslovanska vlada je bila pripravljena dati Hrvatom nekaj, nikakor pa ni hotela povsem ugoditi njihovim zahtevam.

Dr. Vladimir Maček je star političen maček in se je poslužil zadnjega sredstva.

Če nam Beograd noče dati avtonomije, — je izjavil, — nam je bo pa Hitler izposloval. Raje živimo pod nemškimi protektoratom kot pa pod beograjsko nadvlado.

Če je dr. Maček resno mislil ali ne, se ne vpraša, pa se je toliko ve, da je ta pretnja zalegla.

Zadnja poročila namreč pravijo, da je bil dosežen popoln sporazum in da bo Hrvatska postala avtonomna republika v okviru Jugoslavije.

Narodna vlada bo upravljala narodno obrambo in vnanje zadeve, vse drugo bo pa prepuščeno Hrvatom.

Mačkova pretnja je razburila beograjske voditelje, ki so bili že skoro uverjeni, da bo Hitler pograbil Hrvatsko.

V Berlinu niso bili nič kaj zadovoljni, ker sta jugoslovanski regent Pavel in njegova žena ostala v Londonu dva tedna dalje kot je bilo prvotno določeno.

List "Der Angriff", ki je Goebbelsovo glasilo, je pisal: — Naša pravica je vedeti, če se naši zavezniki skušajo debrikati našim sovražnikom, kateri bi morali biti tudi njihovi sovražniki.

Toda naj se zgodi tako ali tako, Jugoslavija ne bo ušla svoji usodi. Bodisi Nemčija bodisi Italija jo bosta spravili povsem pod svojo vpliv.

Jugoslavija ve, kaj se je zgodilo s Češko, Moravsko in Slovaško.

To so sicer strašni vzgledi, toda Jugoslavija je v pasti, iz katere ni nobenega izhoda.

SEIMATE, PRILOŽNOST NAROČITI TE ZANIMIVE KNJIGE, KER IMAMO NEKAJ ZBIROK SE V ZALOGI... VSAK PRAVI, DA SO VREDNE VEČ KOT \$1.35. NAROČITE JIH DANES

Knjige Družbe sv. Mohorja
SEST KNJIG

1. Koledar za leto 1939
2. Zgodovina slovenskega naroda
Spisal DR. JOS. MAL
3. Življenje svetnikov
4. Slovenske večernice *POVEST "IZUM"*
Spisala Metod Jenko in Viktor Hasal
5. Čuda narave
Spisala MARJKA AHACIO
6. Ura čiščenja

VSEH SEST KNJIG za \$1.35

Naročite pri:
KNJIGARNA "GLAS NARODA"
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Iz Slovenije

ROPARSKI NAPAD NA GOSTILNO

Pri Borovnikovih na gričku nad Slovenjmi Gradcem so 22. julija v noči prežvelin polo strahu. Okrog polnoči so se zglasili pri njih nepovabljeni gostje, roparji. Zraven posebne gostilniške sobe spi v mali sobici gostilničarka, Borovnikova mati, Antonija Pečoler.

Kar naenkrat je nekaj posvetilo v gostilniško sobo. Gospa Pečolarjeva je vstala, prižgala luč in pogledala v gostilniško sobo, da vidi, kaj je. Svetloba, ki je prihajala od zunaj od žepne električne svetilke, je ugasnila. Pečolarjeva se zopet posveti, nakar Pečolarjeva vstane in gre skozi vrata v kuhinjo v drugo sobo, klicati sinaha in dekle. Pri hiši so razen hlapca, ki spi v hlevu, in dve hedoraslihi otroki, same ženske. Ko se mati Borovnikova vrne v spalnico, so bili v sobi že trije maskirani moški. eden držeč v roki lovsko puško

naperjeno proti gospodinjji, vleč, kje ima denar, sicer bo ustrelil. Drugi moški je imel v rokah veliki kuhinjski nož.

Ko je gospodinja izjavila, da nimajo denarja, ker so še dolžni, je moški nameril puško in ustrelil. Gotovo bi bila smrt gopsodinjje neizbežna, da se ni pravčasno umaknila za vrata, tako, da je dobila samo ob levi strani glave resno prasko od izstrelka. Ko se gospodinja zaradi krvavenja umaknila, dočič msta sinaha in dekla sli skozi okno na drugi strani klient hlapca, so se razbojniki lotili svojega dela. S silo so odprli vrata omare in kredence v gostilniški sobi kjer so prebrskali vse predale. Odnegli so denarnico s 1500 din gotovine, v enem predalu so našli 150 din in še posebej 40 din pri cigaretah. Nadalje so odnesli nekaj cigaret, sira, dežnik, 4 namizne prte in drugega perila. Med tem, ko so trije opravljali svoj posel v sobi, so trije lopovi zunanaj stražili s puško v roki. Na

klicanje sinaha in dekleta je prišel iz hleva hlapec Blodnik Martin s sekuro v roki. Toda sekuro je moral vreči v stran, ker so mu roparji zagrozili in nastavili puško, da ga ustrelje. Hlapec je sekuro odvrget a podal se v beg. Ko so roparji opazili da gre hlapec po orožnike, so oni na straži tekli za njim in streljali. Nato so vsi roparji izginili v temno noč.

Orožniki so takoj začeli zasledovati roparje po bližnjih gozdovih, toda zaman. Sumijo da je na delu zopet znana roparska tolpa Pečovnika Josipa iz Starega trga ki sta pred kratkim prišla iz zaporov. Slični roparski vrom je bil pred kratkim izvršen tudi v župnišču v Št Primožu na Pohorju.

Splošno mnenje je, da je na delu ena in ista tolpa, ki se skriva po pohorskih gozdovih.

EKSPLOZIJA

Pred dnevi je kupil Lovrenčič Ladislav iz Frama drva od posestnika Korošca Alojzija iz Sveč, občina Majšperk. Ker je mislil takoj drugi dan začeti voziti kupljena drva donov, je pustil Lovrenčič čez noč pod Koroščevim kozolecem svoj tovarni avtomobil. Pri avtomobilu pa je ponoči okrog 10. prišlo zaradi slabo zavarovanega rezervoarja za bencin in slabo izolirane žice, ki je vodila v akumulator do bencinskega rezervoarja do eksplozije. Takoj nato, ko je bil ves avto v plamenih, se je vnel tudi kozolec, dolg 20 m, pjeHEDLL zolec, ki je v par minutah pogorel od temeljev. Razen tega je zgorelo tudi okoli 3000 kg sena, ki je bilo spravljeno pod kozolecem, plug, en mali voz in drugo orodje. Skupna Koroščeva škoda znaša čez 20,000 din, kozolec pa je bil zavarovan za 15,000 din. Škode na avtomobilu je po cenitvi okrog 40,000 din, zavarovan pa je bil za 28,000 din. Komisija je po strokovnjaku v resnici dognala, da je prišlo do eksplozije iz gori navedenih vzrokov, da ni bila tu kriva nobena hudobna roka.

RUDOLF MAISTER UMRL PRED PETIMI LETI

Pred petimi leti, 20. julija, je umrl na Uncu jugoslovanski general Rudolf Maister. Maister je bil avstrijski oficir in živel je do prevrata dvojno življenje: veliko in močno življenje odločnega in idealnega Slovenca, ter svoje poklicno življenje, katero si je izbral za to, da je lahko pomagal tam, kjer so slovenska srca najbolj trpepla. Kjerkoli so se zbirali slovenski vojaki da bi na kakršen koli način služili slovenskemu

Peter Zgaga

Znamenja kažejo, da se svetovna razstava v New Yorku ne bo tako obnesla, kot so nekateri upali, da se bo. Najemniki raznih zabavališč imajo izgubo in se poslužujejo skrajnih sredstev.

V nekem prostoru so se razkazovala mlada dekleta, menda jih je bilo petindvajset ali trideset. Vse so bile zelo pomanjkljivo oblečene: pisano ruto preko prsi in kratke prosojne hlačke, to je bilo vse, kar

so imele na sebi. Tako določajo tudi policijski predpisi, kajti v New Yorku je poverjeno policiji nadzorstvo nad moralno.

Stvar pa ni bila dovolj privlačna, vsled česar je gospodar kar na svojo pest odločil: — Gledalcem je treba pokazati čisto, neprikrito umetnost. Najvišji cilj umetnosti je pr. lepo razvito človeško telo. Zato dekleta: Proč s tistimi cunjami, ki jih nosite na prsih, proč s hlačami! Policija naj se pa na glavo postavi, če se hoče.

In tako se je zgodilo. Doslej še nisem čital, da bi policijska oblast posredovala. Obisk je nekoliko boljši.

Vsem ljudem, pa ni mogoče ustreči.

Poznam namreč rojaka, kmalu jih bo imel sedemdeset na grbi in živahen je kot dvajsetletni mladenič.

— Svetovno razstavo bom pa šel pogledat, — mi je večkrat rekel ter pri tem pomembno pomežiknil. — Dosti sem že slišal o tistem bunču mladih deklet, ki v samih kratkih hlačah skačejo in plešejo in uganjajo razne druge neumnosti. Šel jih bom pogledat, četudi bom moral plačati dolar.

Precej dolgo ga ni bilo k meni, te dni pa zopet pride.

— Zdal pa le pojdi, — mu svetujem, — pa kar hitro, dokler policija ne poseže vmes. Gospodar je odredil, da se morajo razkazovati take kot jih je Bog ustvaril.

— Toraj nimajo več hlač na sebi? — je hotel vedeti rojak.

— Saj ti pravim, da ne. Pav nič, z eno besedo, prav nič.

— No, potem jih pa ne grem gledat, — je odločil rojak.

— Čemu ne? — sem se začudil. — Baš sedaj bi se izplačalo.

Pa je tako zamodroval: — Če sem rekel, da ne grem, pa ne grem. Ženska v hlačah mora biti nekaj posebnega. Toda meni ni sreča mila. Ze štirideset let bom kmalu poročen, pa svoje žene nisem še nikdar v hlačah videl.

Vojak, ki je prišel na dopust, je razlagal svoji nevesti umetnost streljanja.

— To ni tako lahko, — ji je dopovedoval. Ko ugledaš cilj, moraš določiti, koliko korakov je cilj od tebe oddaljen. In potem je vedno treba nekoliko višje ciljati, ker se mora vpoštevati privlačnost zemlje. Zemlja namreč vsako stvar, tudi kroglo, k sebi vleče.

— Kaj pa, če preko vode streljaš? — je vprašala radovedna nevesta. — Ali tudi voda nase vleče?

Malo je pomislil, nato pa odvrnil: — Kako je z vodo, pa res ne vem. Sicer pa jaz služim pri infanteriji, ne pri marini.

Kdo naj presodi in pregrueta ljudi?

Dvorana je nabito polna. Na oder stopi govornik in govori, govori. Ko konča, mu vsi navzoči burno ploskajo.

Za prvim govornikom nastopi drugi govornik. Govori in govori ter dosledno pobija vse, kar je prvi govornik povedal.

Ko konča, vsi navzoči tudi njemu burno ploskajo.

Neki učenjak je ljudi takole razporedil: Samo 5 odstotkov vseh ljudi misli; 10 odstotkov ljudi misli, da mislijo; 85 odstotkov ljudi pa sploh ne ve, kaj se pravi misliti.

Najboljši prijatelj
v nesreči vam je:

SLOVENSKA NARODNA PODPORNJA JEDNOTA BRATSKA, DELAVSKA PODPORNJA USTANOVA

Sprajema možke in ženske v letih od 16. do 50, in otroke do 16. leta starosti.

ČLANSTVO: 52,000
PREMOŽENJE: \$8,000,000.00

Za ožje informacije glede zavarovanja vprašajte lokalnega tajnika društva SNPJ

Glavni stan:
2657-59 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

AKO NAMERAVATE OBISKATI SVETOVNO RAZSTAVO boste rabili MAPO Mesta New Yorka DOBITE JO BREZPLAČNO AKO NAROČITE Slovensko-Amerikanski Koledar ZA 1939

Cena Koledarja je: **50 centov**

Imamo jih še nekaj!

"Glas Naroda"
216 West 18th Street
New York, N. Y.

(Lahko pošljite vrsto v poštah znamkah po 2 oziroma po 3 cente)

narodu in dajali duška svoji nacionalni individualnosti povsod se je med njimi kot najprirnejši brat udeleževal oficir Maister. Udeleževal se je ravno tako v civilnih krogih, zlasti pa med narodnimi slovenskimi literati in nacionalističnimi revolucionarji, sleded nagibom svoje idealne duše. Dolga leta ga je pri tem vodilo poslanstvo izrazitega narodnega človeka in slovenskega pesnika, čim hušje pa je postajalo tlačanstvo, tem bolj se se je izražalo njegovo poslanstvo nacionalnega boreca. Ko je med vojno kot stotnik služboval pri mariborskem domobranskem polku, je bil njegov oddelek najboljšo zavetišče slovenskih intelektualov, mobiliziranih iz raznih krajev, ki so pod njegovo zaščito in mnogokrat tudi v njegovi družbi dajali duška svojemu sovrastvu in odporu proti Avstriji. V Maistrovem oddelku mariborske domobranske vojašnice se je zbirala žerjavica, iz katere so bruhili tako silni in presenetljivi dnevi v prevratnih dneh.

Imejno v časti sponin borec in pesnika Rudolfa Maistra in pred očmi naj nam bodo vedno njegovi vzgledi narodne zavednosti in požrtvovalnosti.

FARMA NAPRODAJ

Zaradi starosti prodam farmo, ki je oddaljena od Naylor, Mo., 4 milje in 10 minut do šole. Meri 120 akrov in skozinjno tečeta dva studenca; 25 akrov je gozda, 55 akrov obdelanega polja. Hiša ima 4 sobe spodaj in 2 zgoraj. Klet je cementirana; dva velika hleva in kurnica. Vse v dobrem stanju. Zaradi starosti je mogoče farmo poceni dobiti.

Kogar veseli farma, naj se zglaš na naslov:
TONY KOVAČIČ
R. 1, Box 140
NAYLOR, MO.

Kratka Dnevna Zgodba

V BITKI S TURKI

Stavbenik, ki je imel najdaljši vrat in najboljše oči, je prvi zagledal minarete Odrina. Zdesne strani je Vardar donasal zelene vode v umazano Marico, po kateri so študent, časniki in stavbenik poganjali dva gumijasta čolna. Mrzel veter, ki je vel od morja sem, je povzročal velike valove. Vsakemu inozemcu, ki nima turškega vizuma je prepovedano stopiti v Odrin. A kar prvi prepoveduje, temu se drugi ne pokorava zmeraj. Časnikar je bil teh misli, da bi bilo bolj pripravno, da bi taborili na turški strani in bi ondodod neopazno prišli v mesto. A druga dva sta tvorila večino za grški breg.

Zavoljo tega je stala čez pol ure v grškem gozlu samih brestov od sonca obeljena hišica, točno pol kilometra pred mostom čez Marico, in časniki se spoznal v njej obmejno stražnico.

Študent je imel mrzlico in povišano vročino in je dejal, da bo mogoče v sanjah videl Odrin. Zato sta onadva imela prosto.

Stavbenik se je jako hudoval na turško stavbarstvo, ki se je večidel prikazovalo v bednih, lesenih vilah. Medtem ko je izrazil bojazn, da bi po kakem požaru ne o-talo od Odrina nič drugega ko pet kilogramov žebeljev in nekaj železnih mostovžev, je pa časniki prudenarjal, ali je kaka debelušna Turkinja vredna štirih vrstic v časopisu.

Neki debeluhar z rumenim balončkim kolesom, avtomim trobilom in avtovskimi naočniki, v modrem trančkotu s kapuce je toliko časa trobil, dokler se ni študent izluščil iz spalne vreče in bil nared. Debeluhar je gladko govoril francosko, pojasnil je zadevo, češ, da je grški breg prav tako turški, da je tukaj tako rekoč sre-

di Turčije, bivanje tu je pa dovoljeno samo Turkom in inozemcem s turškim vizumom. In — z ukazovalnim poudarkom — če ne bo tale stavba do jutri izginila, bo treba plačati dvojno vizumsko pristojbino.

Zaradi takšne resne novice je ugasnila petrolejska leščerba. Stavbenik je imel hude sanje o izgubi z zahtevno denarja, študent je sedel na stolu, ki se je ovijal visoko v nebo, in časniki se je stokrat priklonil navdušenemu občinstvu v gledališču, kjer so vzklkali njegovi papirnati drami.

Drugo jutro je debeluhar zasail stavbenika in časnika, ko sta izstopila iz menjalnice, in ju je izročil bližnjemu stražniku. Tako sta ta dva spoznala mestno policijsko načelstvo in njegovega načelnika. Ker sta se zaradi varčevanja trdovratno branila, da bi si dala napraviti vizum, so ju dve debeli uri pustili stati na hodniku, dokler niso stavbenika poslali po potni list študenta. Medtem je časnika doletela čast sprejema pri načelniku.

To je bil odličen gospod krog petdesetih let, ki je nemo šepetal, saj je v eni roki držal cigareto, z drugo pa se je poigraval z verižico pri uri. Vsi stražniki so se mu globoko priklanjali in so imeli gumijaste pete. Načelnik se je ponižal da je poslušal dolgočasno pripovedovanje v francoski latovščini, ki jo je obtoženec lomil, in mu je zdaj pa zdaj s kako besedo pomagal. Vendar ga je odpuštil brez kakega pojasnila. Stavbenik je prinesel potni list in jima vljudno in mrzlo povedal, da sta do treh prosti. Potem pa da naj prideta po potni list.

Medtem je stal študent zavil v kopalne plašče vseh treh v brestovem, sedaj turškem gozdiču. Slednjič sta onadva prišla, in stavbenik je po šest — do osemkratnem poskušanju slednjič le zakuril in izonegavil nekakešen vroč čaj. Ob določen uri sta časniki in zdaj še študent vstopila v policijsko postojlo, da bi dobila potne liste in oprostilno razsodbo.

Policijski načelnik si je dal ponoviti zgodbo o pregrehu, na turški, po moderno predača čez Marico in ja je pustil an turški, po moderno predelani zof čakati na končno obsodbo. Čez eno uro sta oba v spremstvu krivonogega služabnika pravice zapustila Odrin. Kolikor se je dalo razumeti, jim je bilo dovoljeno peljati se po vodi od grško-turške meje, da jim bodo ondi vrnili potna lista. Spremistvo, sestojee iz seržanta in treh zastopnikov skromnega vojaškega stanu, je dobilo pismeno navodilo policijskega načelnika.

Na vso moč, kolikor je le bilo vroče krvi v teh treh, so se upirali takšni odredbi. Stavbenik je skušal seržantu pojasniti, da je reka plitva in naglo tekoča in da bo gnala čolne brez dvoma kar navzdol. Seržant sicer ni razumel te prevara, vendar ga je njegova vojaška naloga že tako in tako oprostila vsakršnih lastnih misli. Slednjič je vsem trem ukazal, da naj nesejo čolne ob reki navgor. Časnikar je izbrtnil v teatralne "c'est impossible" (nemogoče), in študent se je molče usedel na breg. Nato je seržant prijel časnika za roko in je, ne da bi tratil besed, odšel z njim skozi gozdič brestov in vojaško taborniške in je svojim ljudem ukazal, naj nanosijo grozdja, mesa in pečenega krompirja.

Ker je pa časniki pri prič izgubil glavo, je vzel največje kose mesa in grozdja, pri čemer se je seržant tako zadovoljno smehljaj, da je časnika šla otroška misel skozi možgane, češ, ali ga hočejo zastrupiti?

Nenadoma je začel seržant telefonirati. Napravil je do 20 obrtov in je zatulil zdaj v govorilo, zdaj v slušalko tri minute dolgo, da je šlo skozi nesa: "Alo! Alo! Alo! Efendi! Efendi! Efendi!" Časnikarja je že mrzlo spreletavalo.

Naslednja seržantova odredba je bila ta, da naj odnesejo čolne na kolodvor, ki je bil koj zraven. Pri tem je neki vojak izvedil stavbenikove škornje in jih po tihem in skrivši porinil pod grm, kjer jih je časniki prav tako molče spet odvezel.

Ko se je ponočni ekspresni vlak ustavil v Odrinu, so videli potniki tri mlade ljudi v kopalnih plaščih, kako so razdeljali svoje čolne in jih tlačili v nahrbtnike in torbe. To opravilo so izvajali tako natančno, kot še nikoli. Ko so bili slednjič gotovi, ni bilo nobenega izvoška več, ki bi jih bil odpeljal do meje, kakor je ukazovala postava. In ko je neki majhen, molčljiv uradnik spalnega vagona, ki se je že koj od prihoda vlaka kot francoski tolmač trudil za povoljno razrešitev te zadeve, vendarle še nekeje iztaknil izvoška, so oni trije izjavili, da imajo denarja.

Ker ni imelo povelje o takih zadržkih nobenih navodil, sta seržant in uradnik spalnega vagona povabila vse tri na čaj. Zraven so kadili turške cigarete. Uradnik je bil tako radoveden in je vrtal vanje z vprašanji, dokler jih ni obšla dremavica. Seržant jih je vzel s seboj in jim odkazal vojaške postelje. To noč je sleherni od teh treh stlačil svoj denar v nogavice, ki je bil vanje obut.

Prihodnje jutro seržant ni bil dobre volje, uradnik pa ni bil naspal. Ne sako vprašanje in na vsak predlog je odgovoril z orientalsko natančnostjo, da policijski načelnik nima zdaj nobene besede več, in da je za vse le seržant odgovoren. In seržant je kratko in malo ustavil izvoška, določil je kar ceno 120 piastrov, od katerih jih je 80 kar precej dal v svoj žep, in mladeniči so se s seržantom odpeljali z gugačo se kočijo v presončeno jutro, v katerem so se minareti Odrina pravilčno lesketali. Bili so celo dobre volje in študent je izjavil, da vendarle niso zastoj izdali denarja.

Na meji, ki so jo potegnili med grško obmejno stražnico in turškimi vojaškimi šotori, je kočija obstala. Najprej so ti trije mladeniči sedeli od devetih do dvanajstih na svoji prtijagi in so si preganjali čas z žounevanji o prihodnjih dogodkih. Ko je sonce stalo najvišje, je prišel nekakšen grški podčastnik v taborišče in je izjavil, da on ni za pristojen, a je napovedal za ob dveh popoldne prihod dveh grških častnikov.

Na tistem mostu ni bilo nobene železnice in nobene Marice, niti ne vasi. Ure so leno in zgoščeno minevale in pripedat se je molče usedel na breg. Kajote sonce je vsem trem strahotno palilo živce, ker so morali — namesto da bi pluli po Marici — sedeti kot civilisti manjvrednih okolnosti s tri stotni težko prtijago ob cestnem jarku. Ko je bilo štiri popoldne, se je pojavilo grško odpo-

slanstvo. Mali turški efendi, ki ga je bil vendarle dosegel eden od nešteti telefonskih klicev, je vodil razpravo, pri kateri so Grki obžalovali, da navzlic vizumu ne morejo dovoliti na takem kraju in še v družbi turške pehote vzbuditi njih nezaupanja.

Nastrojenje mladeničev je zdrknilo globoko pod ničlo. S kruljenjem v ledocu so postopali krog turške kuhinje, ki se je iz nje širil ljubezni vonj fižolove juhe. A oni so dobili le mlačno vodo za britje.

Časnikar se je uro dolgo mazal z milom, študent si je pomotoma dvakrat umil zobe, a stavbenik je s skrhanimi škarjami tako dolgo obdeloval svoje nohte, dokler ni izgubil belih rob. Telefon je molčal, sonce je zatnilo, in Ali, podčastnik, se je mladenič odpeljal v Caragage, ker so izjavili, da bodo

(Nadaljevanje na 4. strani.)

Razne vesti.

RODINOV BALZAC NA MONTPARNESEU.

Po štiridesetih letih polemik in prerekanj v dnevnem časopisu so odkrili v Parizu spomenik Balzaca, delo kiparja Rodina. Spomenik stoji na Montparnesu in bi ga bili morali odkriti že l. 1898, toda to se ni zgodilo, ker je imel spomenik preveč nasprotnikov. V francoski javnosti se je takoj pojavil velik odpor proti Rrdinu in zgodila se je nezaljšana stvar, da je pariška mestna občina naročila pri kiparju Falguieru novo delo, ki je bolj nego Rodinova umetnina odzvarjala okusu občinstva. Kip malo znanega kiparja so pozneje tudi odkrili. Pozabljeni Rodinov Balzac pa je čakal celih štirideset let v zabojih, da je

zdaj s tem večjo prodornostjo zmagal nad vsemi predsodki.

KAZNJKENKA IN NJEN RAVNATELJ — MOŽ IN ŽENA.

Pred nekaj časa so v Bostonu s tolopo gangstrov prijeli tudi lepo, plavalaso Marijo. Sodniki so jo sodili milo, naložili so ji samo nekoliko mesecev ječe. Izkazalo se je namreč, da ji je bilo v nasprotju z njenimi pajklaši prelinvanje krvi zopno. Kot orožje je uporabljala le s poprovim praškom napolnjeno pištolo, s katero je merila žrtvam v oči in jim tako ni prizadela preveč hudega.

V ječi se je vedla tako vzorno, da so je kmalu premeštili v oddelek za jetnike, ki so sposobni poboljšanja. Med mekim plesom — takšne zabave se v ameriških jetnišnicah često dogajajo — se je zagledal vanjo sam kazniški ravnatelj, ki

se mu je zdelo tako lepa in poboljšana, da jo je zaprosil za roko. V kratkem bo poroka.

IZ 60 KOVČEGOV JIH BO 80.

Albanska bivša kraljevska dvojica je spet v ospredju polletne Varšave. Časopisi poročajo o množinah in vrednosti nakupov v poljski prestolnici, seveda z denarjem, ki ga je bil Zogu svoj čas odnesel iz Albanije. Pravijo, da se je bil pripeljal v Varšavo s 60 kovčegi, a iz poljskega glavnega mesta bo pač odpotoval z 80.

NOVA RAFAELOVA SLIKA.

V Bogoti v Kolumbiji so pred kratkim našli staro sliko, ki je po mnenju tamkajšnjega vseučiliškega profesorja Delgada izvirno Rafaelovo delo. Slika predstavlja prizor iz svetega pisma. Cenijo jo na 100 tisoč dolarjev.

Poučni spisi:

- AHN'S NEW AMERICAN INTERPRETER.** — Trda vez. 279 stran' Cena \$1.10
Učna knjiga za Nemce in za one, ki so nemške smotli.
- AMERIKA IN AMERIKANCI.** Spisal Rev. J. M. Trunk. (608 strani.) Trdo vezano
Opis posameznih držav; priseljevanje Slovencev; njihova društva in druge narodne ustanove. Bogato ilustrirano. Cena \$5.00
- ANGLEŠKO SLOVENSKO BERILO.** Semavil dr. F. J. Kern. Vezano. Cena \$2.00
- BURSKA VOJSKA.** 95 stranl. Cena 40c
- BODOČI DRŽAVLJANI** naj naredi knjžico — "How to become a Citizen of the United States". V tej knjigi so vsa pojasnila in zakoni za naseljenca. Cena 35c.
- BREZPOSELNOST IN PROBLEMI SKRBEŠTVA ZA BREZPOSELNE.** 75 stranl. Cena 35c.
- DENAR.** Spisal dr. Karl Englis. 236 stranl.
Denarni problem je zelo zapleten in težaven in ga ni mogoče storiti vsakomur jasnega. Pisatelj, ki je snan čelki narodno-gospodarski strokovnjak, je razširil svoja delo tako, da bo služilo nehernemu kot orientacijski spis o denarju. Cena 80c.
- DOMAČI ŽIVINOZDRAVNIK,** spisal Franjo Dolar. 278 stranl. Cena trda vez. Cena \$1.50
Zelo koristna knjiga za vsakega živinoorejca; opis raznih bolezni in zdravljenje; silba. Cena 70c.
- DO ORHIDA DO BITOLJA.** 100 stranl.
Zanimiv potopis — slikami starih krajev naše stare domovine, ki so Slovincem le malo znani. Cena 70c.
- GOVEDOREJA.** Spisal R. Legvart. 145 stranl. 8 slik. Cena \$1.25
- IZ TAJNOSTI PRIRODE.** 88 stranl.
Poljudni spis o naravoslovju in svetonaučstvu. Cena 50c.
- KOKOŠEREJA.** Sestavil Valentin Rasinger. 64 stranl. Cena trdovez 50 Broš. 35
- KRATKA SRBSKA GRAMMATIKA.** 68 stranl. Cena 30c.
- KRATKA ZGODOVINA SLOVENCIV, HERAVTOV IN SRBOV.** 95 stranl. Cena 30c.
- KNJIGA O LEPIM VEDENJU.** (Urbanl.) Vez. Cena \$1.25
- KNJIGA O DOSTOJNEM VEDENJU.** 111 str. Cena 50c.
- KUBIČNA RAČUNICA.** Trda vez. 144 str.
Navodila za izračunavanje obročnega, romnoga in tečajnega leas. Cena 75c.
- LJUDSKA KUJARICA,** najnovejša in praktična zbirka navodil za kuhinjo in dom. Cena 50c
- MATERIJA in ENERGIJA.** Spisal dr. Lavo Čermelj. 8 slikami. 190 stranl.
Nauk o atomih, molekulah in elektroni. Foljudno piasna razprava o izučitvah moderne znanosti. Cena \$1.25
- MLEKARSTVO.** Spisal Anton Ferc. 8 slikami. 168 stranl.
Knjiga za mlekarje in ljubitelje mlekarstva. sploh. Cena \$1.00
- NAROD, KI IZUMIRA.** 101 stranl.
Poljuden opis najsevernejšega naroda na svetu. Njegove šege in navade. Cena 40c.
- NAŠE ŠKODLJIVE ŽIVALI v PODOBI in BESEDI.** Opisal Fran Erjavec, 224 stranl. Broš. Cena 40c.
- OBRTNO KNJIGOVODSTVO.** 258 stranl. Vez...
Knjiga je namenjena v prvi vrsti za stavbno, umetno in strojno ključavničarstvo ter železnicarstvo. Cena \$2.50
- ODKRITJE AMERIKE,** spisal M. MAJAR. Trile deli: 162, 141, 133 stranl. Cena mehko vez. Poljuden in natančen opis odkritja novega sveta. Spis se čita kakor zanimiva povest ter je sestavljen po najboljših virih. Cena 50c.
- PRAKTIČNI RAČUNAR.** Trda vez. 251 str...
Priročna knjžica, ki vsebuje vse, kar je pri nakuupu in prodaji potrebno. Cena 75c.
- PROBLEMI SODOBNE FILOZOFIJE**
Spisal dr. F. Veber. 341 stranl.
Knjigo toplo priporočamo vsakomur, ki se hoče seznaniti s glavnimi črtami sodobne filozofije. Cena 70c.
- RUSKI REALIZEM.** Spisal dr. Ivan Prijatelj. 413 stranl.
V knjigi so opisani predhodniki in idejni utemeljitelji te svojevrstne ruske struje. Cena \$1.50
- SPOMINI** (čitali Jože Lavtihar.) 243 stranl.
V tej knjigi obuja naš snani potopilec šupnik Lavtihar spomine na svoja brezvelična jetovanja. Cena \$1.50
- SPLOŠNI PODUR, KAKO OBDELOVATI IN IZBOLJŠATI POLJE IN VRTOVE.** Cena broš. Cena 50c.
- SLOV.-ANGLEŠKI IN ANGLEŠKO-SLOVEN-SLOVAR.** 148 stranl. Cena 90c.
- SLOVENSKO-NEMŠKI SLOVAR.** 143 str.
Druga polovica knjige vsebuje nemško-slovenaki slovar in kratko slovnico slovenskega in nemškega jezika. Cena 40c.
- UVOD V FILOZOFIJO.** Spisal dr. Franc Veber. 562 stranl. Cena 75c.
- UMNI KMETOVALEC.** Spisal Franc Povša. Cena broš. Cena 50c.
- VELIKI VSEVEDER.** 144 stranl.
Zbirka zanimivih in kratkočasnih spretnosti; burke in šalijev poskus; vedečevalna tabela; punktiranje; znanstvena. Cena \$1.45
- VODNIKI IN PREDSEDI.** 126 stranl.
Knjiga je izšla v mladih Vodnikove družbe ter vsebuje življenjepis moč, ki so s svojimi delom privedli slovenski narod in splošnost v svobodo. Cena 60c.
- ZNANSTVENA KNJŽENICA,** 78 stranl.
Zanimivost in ruske zgodovine in natančen opis vojaške republike saporodnih komkov. Cena 50c.
- ZDRAVILNA ŽELIŠČA.** 62 stranl. Cena 50c.
- VERNE DUŠE V VIČAR**
Spisal Prosper Marince. 80 stranl. Cena... 30
Eden najboljših spisov francoskega mojstra. Zveša in zanimivo kmetijsko filozofijo.
- VOLE SPOROČNIK** (spisal Franc Malibor; s slikami) Cena 50c.
Trda vez. \$1.00
- ZADNI DNEVI NESREČNEGA KRALJA** 60c

Denarne pošiljatve

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V Jugoslavijo:

Za \$ 2.30	Dia. 1-6
\$ 4.50	Dia. 200
\$ 6.00	Dia. 300
\$10.25	Dia. 500
\$20.	Dia. 1000
\$30.—	Dia. 2000

V Italijo:

Za \$ 6.50	Lir 100
\$ 12.—	Lir 200
\$ 20.—	Lir 500
\$ 30.—	Lir 1000
\$112.50	Lir 2000
\$187.—	Lir 3000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO BO NAVEDENE CENE PODVREŽENE SPREMENJATI GORI ALI DOLI

Za vsa podrobnost, prosimo, listi in študij ali listi, kar vam bomo poslali brez plačila.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(TRAVEL BUREAU)
215 W. 39th St., New York

Steboj do smrti

Roman iz Hviljenjs. — Za "Glas Naroda" priredil I. H.

Henrik je v velikih skrbeh zaradi Sente in prime njeno roko, hoteč jo prisiliti da ga pogleda. In v njegovem pogledu bere varnostni klic. Trdno držeč njeno roko, ji pravi:

"Tako ti smem sedaj povedati, Senta, da bo gospica Niemannova v bližnji bodočnosti naša sosedka. Zaročena je z gospodom Hansom Dorneckom."

Senta niti ne trene s trepalnicami, kajti Henrikovo svarilo jo je opozorilo, kaj ji bo povedal. Svoj pogled obrne na Karola in njeno srce je polno pomilovanja.

"Da, gospica Erlachova, veseli me, da bom s svojo moštvijsko prišlo v vašo bližino."

Senta ji mimo želi srečo in ji pravi, da jo tudi veseli, da bo imela tako prijazno sosedo.

Henrik je ž njo zelo zadovoljen. In Karola pravi:

"Upam, da bova še sčasoma dobri prijatelji."

Senta se ji namreče, srce pa ji je polno pomilovanja. Karola pa zamahne z roko.

"O, ne potruditi se, to mora priti samo od sebe."

"Imate prav; mislim že sedaj, da bo prišlo samo od sebe."

"To je zelo lepo. Z danes vem, da bom zelo dobra do vas."

Ko se Henrik in Senta po tem obisku peljeta domov, prime Senta njegovo roko z gorkim pritiskom in ga zopet pogleda s svojimi žametno rjavimi očmi, da more Henrik le z največjo težavo odbrzati svoj mir.

"Hvala ti, Henrik, da si me s tem, da si me prijel za roko, posvaril, drugače bi se mogoče v resnici izdala, ko sem izvedela, da je Karola zaročena z Dorneckom. Slutila sem, ko je govorila o svoji zaročki. Reva! Koliko bolj sem zavidanja vredna, kot ona, navzlic temu, da je bogata, jaz pa sem uboga deklica. Poželjena je zaradi svojega bogastva, jaz pa..."

Dalje ne more govoriti, globoka ginjenost, ki jo je objela, ji ne pusti govoriti.

"Kaj pa ti?" vpraša Henrik ter tesno pritisne njeno roko. "Jaz pa sem tako zelo ljubljena, mnogo bolj, kot zaslužim. Njegove oči zažare, kot vedno, kadar se mu je izdala, da je zadovoljna s svojim položajem."

"Ljubezem ne gre po zaslužju, Senta, toda ti prav gotovo zaslužiš mojo ljubezen."

Senta žalostno zategne obraz.

"Še dolgo ne dovolj, Henrik."

"O tem se ne bova pripravila; v tem moraš razsodbo pustiti meni," pravi Henrik smejaje.

Hans Dorneck ni več srečal Sente, pa vendar se je vedno bala, da ji bo prišel nasproti, kadar je zapustila park. Vede la je, da ga mirno ne more srečati ne zato, ker ji je nekdanji nekaj veljal, temveč zato, ker je v njej še vedno gorela sramežljivost, da se jo je drznil poljubiti, tako poljubiti.

Henrik je razposlal povabila za posvečeno svečanost svojega doma. Povabil je tudi Dornecka, ki je povabila sprejel, kakor sta se Henrik in Hans dogovorila.

Henrik pokaže Dorneckov sprejem povabila.

"Ali boš mogla biti hrabra, Senta, ali se ga upaš srečati?" vpraša skrbno.

Senta ga mirno pogleda.

"Ni ti treba skrbeti, povedala sem ti, da je za mene popolnoma tuj človek."

Henrik ji zaupno prikima.

In pride večer, ko ima Henrik Stolberg prvič goste v hiši. Erlacha je prosil, da prideta s Sento malo prej, da moreta biti deležna sprejema gostov. In tako prideta oče in hči malo prej. Henrik jim pride naproti v veliki dvorani.

Prvič vidi Senta Henrika v fraku in presenečena je, kako lep izgleda v taki obleki. Njegova visoka, močna, pa vendar vitka postava se ji ni še nikdar zdela tako imenitna. Nikdo ga ne bo smatral za sina kmeta. Ko odloži svoj površnik, ga pričakuječe pogleda, ako je tudi on zadovoljen z njo. In Senta se nekoliko prestraši, ko mu oči nenkrat zažare v blešku. Henrik je Setno do sedaj vedno videl samo v priprosti obleki. Ta večer pa je oblekla zelo elegantno večerno obleko, ki jo je naročila iz Berlina. Plačala jo je z denarjem, ki si ga je sama zaslužila in se je hotela gostom svojega zaročenca pokazati v vsej elegantnosti, ki je njega vredna.

Pred Henrikom stoji v nežne modri obleki. Njeno vitko postavo obdaja v lahkih, mičnih gubah. Roke in vrat so ji goli in Henrikove oči občudovaje počivajo na njenih klasično lepih potezah. Njeni kodrasti, zlato rjavi lasje bleščijo v veliki svetlobi. Okoli vratu ima biserno ogrlico, ki jo ji je podaril Henrik za dan zaroče. Drugače nima na sebi nobene nega kinča, kot samo še zaročni prstan. V priprosti, toda elegantni obleki izgleda tako krasna, da je Henriku treba več moči, kot pa njej, da odbrzi svoj vnanji mir. Ko zagleda nadin lesket njegovih oči je zadovoljena. Katera žena ne bi rada svojemu ljubimcu uzajala? Seveda se naglo izogne njegovemu pogledu ter si daje opravka s svojo ročno torbico. Toda njen oče, ponosen na svojo hčer, vpraša:

"No, Henrik, kako ti je kaj vseč Senta v svoji novi obleki?"

Henrik se sili k miru, toda njegov glas se lahko tresi, ko reče:

"Sem neotesan medved in nisem zmožen, da bi svojemu občudovanju dal pravi izraz. Toda zdi se mi, kot da Senta izgleda kot kaka pravljica vila, ki se je izgubila med revne zemljane."

Pod temi besedami Senta zardi in vsled tega Henrik ni nič bolj pomirjen.

Senta se mu sladko nasmeje in reče:

"Za neotesanega medveda pa si se zelo pesniško izrazil!"

Henrik pritisne njeno roko na svoje ustnice.

"Čelo medveda napraviš pesniškega, Senta," pravi z nekoliko raskavim glasom in pogleda njene bledo rdeče, lepo zaokrožene ustnice in se vpraša, kako dolgo bo še moral čakati, da jih bo mogel poljubiti. Njegove ustnice se njenih še niso dotaknile.

(Nadaljevanje prihodnj.)

Kotel, kjer se kuha naše vreme

Nižina zračnega pritiska nad Skandinavijo, vremenske motnje nad Islandom, višina zračnega pritiska na Spitzbergih, vremenske motnje v Severnem ledenem morju. Take in podobne vesti slišimo pogosto, če poslušamo vremenska poročila, kakšno bo verjetno vreme jutri, pojutrišnjem.

Oblast, kjer se "dela" za nas vreme, je Severno ledeno morje med Skandinavijo, Spitzbergi, Gronlandijo in Islandom. To je kotel, kjer se kuha iz različnih zračnih tokov temperatura in zračnih pritiskov vreme za nas. Nad obalo Gronlandije se pomika proti jugu mrzel polarni tok, prinašajoč s seboj mnogo ledu in celih ledenih gora. V nasprotni smeri na drugi strani med Islandom in Skandinavijo pa prodira topel zalivski tok daleč proti severu, tja za Spitzberge. Nad polarnim tokom leži mnogo mrzlega zraka, dočim se nad zalivskim tokom zrak segreva in dviga. Na njegovo mesto prodira težji mrzli zrak od Gronlandije in Spitzbergov. Tako nastanejo nočni vetrovi, v času ko se menjevajo smeri vetrov, neurja in viharji in ker je zrak tu poln vlage, se širi iz njega vedno gosta megla.

Od tega, kakšen je v teh krajih zračni pritisk, kakšna temperatura, koliko je v zraku vlage, kakšna je sila in smer vetra, je odvisno, kakšno bo vreme pri nas. Kdor hoče napovedati v severni in srednji Evropi vreme, mora vedeti, kakšni so meteorološki pogoji v oblasti Ledenegega morja med Skandinavijo in Gronlandijo. Napovedovati vreme pa ni samo zabava in sport, temveč nujna potreba. Na vremenska poročila ne čakata samo kmet in turist, temveč tudi lovec, ribič in letalec. Zato ni čuda, da je v Severnem ledenem morju zdaj mnogo meteoroloških stanic in da njihovo število neprestano narašča.

Ena najvažnejših meteoroloških stanic je na otoku Jan

Mayen. Imena tega otoka se bomo morda spomnili še iz časov, ko so morski tokovi zanesli k njemu ledeno goro z ruskimi polarnimi raziskovalci, ki je bila v bližini Severnega tečaja. Otok leži na meji med vodami polarnega in zalivskega toka. Do Gronlandije je od njega 255 milj, do Islanda 290 do Spitzbergov 555 in do evropske celine namreč do Skandinavije tudi toliko. To je pust vulkanski otok, dolg 50 milj, širok pa samo 15 milj. Ima strmo skalnato obalo in na njem ni nobenega pristanišča. Sicer je pa malone vse leto obkoljen z ledom in ko poleti za nekaj časa led izgine, prihrumi od vseh strani k otoku močna plima. Izkravanje je tu zelo težko in nevarno.

Megla nad tem otočkom in njegovo okolico je tako gosta, da si kaj takega težko mislimo. V 10 letih, odkar stoji tu meteorološka stanica, je bilo ugotovljeno, da se vidi sonce zelo redko, v vsem letu komaj dobra dva dneva. 363 dni leži torej megla in samo dva dni sije sonce. Pa še to velja samo povprečno. V nekaterih letih se ne vidi sonce niti en dan. Meteorološka stanica je zgrajena ob vznožju 2270 m visoke gore Beernberg. Gora je neprestano zavita v meglo in le redko se prikaže njen vrh, pa še to le za nekaj minut.

Poleg megle piha na otoku neprestano veter, ki se pogosto spremeni v vihar s hitrostjo 80 milj na minuto ali okrog 300 milj an uro. Ta veter ne samo da neprestano biča morje, dviga tudi vulkanski prah in pesek. Stanica ima sicer steklena okna, toda skozi nje se ne vidi. Tudi če zamenjajo steklo z novim, je kmalu razprskano in zamazano s peskom, ki ga meče veter v okna kakor iz mlinčka. Poslopja staine in antena, s pomočjo katere oddajajo polarniki svoja opazovanja, morajo biti globok zasidrana v zemlji in privezana z vrvmi, sicer bi jih veter porušil in odnesel. Meteorološke prilike se zabeležijo 6-krat dnevno in vedno jih takoj brzojavijo na Norveško. Otok Jan Mayen je last Norveške, ki ima velik interes na vremenskih poročilih zlasti tudi za svoje kitolovce.

Življenje na Jan Mayen otoku v neprestani megli in vetru je tako naporno, da morajo posadko meteorološke stanice vsako leto izmenjati. Krivica pa nista samo megla in veter. Otok je vulkanski in pod njim še vedno gori vulkanski ogenj. To se vidi tudi po tem, da v Beernbergu večkrat zadoni in da se zemlja stresa. Na nekaterih krajih puhti iz zemlje vroča para. En član posadke je od tega zblaznel in na njegovo mesto so morali poslati drugega. Do blaznosti živčno slab človek sploh nima daleč. Na otoku je samo nekaj tra-

Društva, ki nameravajo prirediti dramatične prireditve, opozarjamo na:

IGRE

ki jih imamo v zalogi.

- Edda, drama v 4. dej. 60
- Marta, Semej in Richmond, 4. dejanja 30
- Prepeluh, narodna pravljica v 6. dejanjih 45
- Tončkovo sanje na Miklavšev večer, Mladinska igra s petjem v 3. dejanjih 60
- R. U. K. Drama v 3. dejanjih s predigro, (Čapek), vez. 45
- Revisor, 5. dejanj, traja vsesamo 75
- Vrtinec, drama v 3. dejanjih 45
- Za kršč in svobodo, igra v 5. dejanjih 35
- Ljudski oder:
- 5. sv. Po 12 letih, 4. dejanja 60
- 11. sv. Zapravljevec 60
- 12. sv. Skopuh 60
- Zbirka ljudskih igar:
- 2. snopč. Mita pod semlja, Sv. Neča, Sanje 60
- 13. snopč. Vestalka, Smrt Marije Device, Marijin otrok 30
- 14. snopč. Sv. Boštjan, Junakinja deklica, Materin blagoslov 30
- 15. snopč. Turki pred Dunajem, Fajbela in Neča 30
- 20. snopč. Sv. Just; Ljubecem Marijinoga otroka 30

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

216 W. 18 ST., NEW YORK

ve in polarnih svetilic. Paš je pa na njem mnogo lesa in sicer iz Sibirije. Polarni tok prinaša s seboj cela debela in grmovje, ki pride v Ledeno morje po sibirskih rekah, tam ga pa vržejo morski toki na obalo. Po obali se valjajo kupi kosti gronlandskih kitov, ostanki iz lovov na kite iz 17. in 18. stoletja. Zdaj so kiti tu že iztrebljeni. Nekaj živalstva je pa vendarle na tem pustem otoku in sicer bele in modre lisice. S čim se preživljajo? Z mesom in jajci morskih ptic. Teh je na otoku mnogo. Poleti jih gnezdi v pečinah morda na milijone. Lov na ptice, pobiranje njihovih jajc in lov lisic v pasti, to je edino delo, s katerim se ukvarjajo trije člani posadke razen oskrbovanja stanice in pošiljanja vremenskih poročil. Pticija jajca so tudi edina njihova sveža hrana, sicer se morajo hraniti zgolj s konzervami.

Življenje in oskrbovanje stanice na Jan Mayenu je zares veliko samozatejevanje. Podatki, ki jih pošilja ta stanica, so pa za napovedovanje evropskega vremena odločilnega pomena. Še važnejša pa bodo ta poročila, ko se prične reden zračni promet čez Atlantski ocean. Tak promet brez temeljitih vremenskih poročil iz oblasti Ledenegega morja sploh ni mogoče.

Kadar slišimo v radiu vremenska poročila, se spomnimo teh samotarjev v megli in vetru na Jan Mayenu. Vremenska poročila, ki jih slišimo in čitamo, temelje tudi na njihovih podatkih. Oni delajo tam gori daleč na severu tudi za nas.

V bitki s Turki

(Nadaljevanje s 3. strani.)

z vlakom prešli grško mejo. Živinski voz je stal zdaj samo 40 piastrov od katerih si Ali tudi ni pridržal več kot 20.

Na kolodvoru Caragage so zvedeli, da se odpelje vlak k morju ponoči od treh. Ali, ki je imel potne liste, je za urico izginil in se je potem ponudil, da bi jim za odkupnino 1200 piastrov od glave izročil potne liste. Toda mladi popotniki so mu zabrusili v obraz, da se mu brez dvoma meša, molče so obseleli an svoji prtljaji, kupili so si za svoj poslednji turški denar melono in so pljuvali zrna v čakalnico. Čez uro se je Ali naveličal tiščati vanje. Potne liste je izročil trem prostakom in se je odstranil. Oni trije pa so se obdali s hladnokrvnostjo orientalecev.

Ob devetih je prišel vlak. Čez deset minut se je spet odpeljal — brez mladeničev.

Zdaj pa je bila turška kolodvorska policija tista, ki ni dovolila vožnje brez turškega vizuma. Zato pa jih je spremljal turški vojak z nabitno puško vzdolž tračnic, ki so čez deset minut dosegle grško ozemlje. Zlomljenih udov, z visoko privihanimi hlačnicami, vsak po en stot na plečih, tako so hodili svoj križev pot. Čez dolgo časa je prišel po poti oslar, ki bi bil natovoril na osla polovico prtljage. Ker pa plačilo, ki ga je zahteval, ni bilo baš majhno, so se vsi trije škrtajoč z zobmi, lepo zahvalili. Čez deset minut pa je prevzel prtljago za polovično ceno. Tako so prišli do turške obmejne čuvajnice, ki je stala na vzvišenem bregu. Neki novi seržant jih je prevzel z največjo naglico in je mladim ljudem komaj pustil, da so se oddahnil in na to jih je odvedel h grški čuvajnici.

Toda grški telefoni niso bili nič boljši od turških, in tuljenje je prav tako presedalo živcem. Stavbeniku so pa zdaj odpovedali živci in tako divje je narahnil grškega podčastnika, da je ta napel petelina na puški.

Ali, ki je bil tukaj za kuharja, je bil sam in mladenič so sklenili v svojem obupu poslednji korak. Nasmehnil so se Aliju, še enkrat so pograbili svojo prtljago in so hoteli oditi navzdol v dolino, kjer je brez dvoma kje v bližini tekla Marica.

Toda Ali je bil proti. Žalostno so prisledli k njemu, in ko je moral dobričina čez čas v neko kamričo, se je študent izmuznil in že je teklo po tračnicah v Odrin, kjer ga je zakladal seržant prvega dne in ga slelil.

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"

VSE PARNIKE
in
LINJE
ki so
važne za
Slovence

zastopa:
SLOVENIC PUBL. CO.
YUGOSLAV TRAVEL DEPT.
216 W. 18th St., New York, N. Y.

KRETANJE PARNIKOV SHIPPING NEWS

- ODPLUTJA — Moscov
- AVGUSTA**
- 9. Queen Mary v Cherbourg Hansa v Hamburg
 - 11. avgusta: Bremen v Bremen
 - 12. avgusta: Itex v Genoa
 - 15. avgusta: Nieuw Amsterdam v Boulogne
 - 16. avgusta: Deutschland v Hamburg Aquitania v Cherbourg Normandie v Havre
 - 19. avgusta: Champlain v Havre
 - 22. avgusta: Europa v Bremen Vulcania v Trst
 - 23. avgusta: Hamburg v Hamburg Queen Mary v Cherbourg
 - 24. avgusta: Ile de France v Havre
 - 26. avgusta: Mauretania v Cherbourg
 - 29. avgusta: Bremen v Bremen
 - 30. avgusta: Normandie v Havre Aquitania v Cherbourg

a študent jo je ucvrl naravnost na policijsko načelstvo in ves brez sape planil k načelniku, rekoč: "Me vola"

Načelnik je bil odličen gospod in ni poslušal tožb in pritožb študenta, ampak je govoril o drugih stvareh.

Medtem ko sta stavbenik in časnikar jedla fižol, je pozvonil telefon, ki ga Ali navzlic vsem poskusom ni bil spravil v tek, in je oznamil svobodo.

Čez eno uro nato je prihitel študent, ves žareč od veselja, in je potrdil veselo vest. Vendar so bili trije mladi popotniki dovolj zadoščeni s tem, ker so s svojo železno žilavostjo premagali celo turškega sv. Birokracija! Več ko štiri do pet kilometrov je vsak od njih hropel pod svojo prtljago. Neki na njivi so si postavili šotor in so omahnili. In stavbenik, ki je imel najdaljši vrat in najboljše oči, je kot poslednji videl blesteče se minarete Odrina.

SODNIJSKI OGLASI
iz
stare domovine.

Og 72/39

2
UVEDBA POSTOPANJA ZA (PROGLASITEV MRTVIM ILIJA JANEZ, roj. 12.9. 1879 v Sp. Brniku 73., rk. vere, oženjen, pos. sin in tesar, zak. sin Valentina in Jerj roj. Gradišek, stan. na Sp. Brniku 73., obč. Cerklje, srez Kranj je odšel leta 1905 v Ameriko. Naselil se je baje v New Yorku od koder je potem odšel v Cleveland. Leta 1916 je neki povratnik iz Sp. Brnika pravil, da je s pogrešancom delal skupaj. Od tedaj dalje je zginila vsaka sled za njim. Tudi poziv v listu "Glas Naroda" v Clevelandu, da naj se javi je bil zaman. Domneva se, da je mrtev.

Ker je potemtakem smatrati, da bo nastopila zakonita domneva smrti v smislu §-a 24, št. 1. o. d. z. se uvede na prošnjo njegovega sina Ilija Alojzija, pos. na Želodniku 19. postopanje za proglašitev mrtvim ter se izda poziv, da se o pogrešanecu poroča sodišču ali s tem postavljenemu skrbniku gospodu Ilija Alojziju, pos. na Želodniku 19. p. Dob.

ILIJA JANEZ
se poziva, da se zglesi pri podpisnem sodišču ali drugače da kako vest o sebi.

Po 15. 7. 1940 bo sodišče na vnovično prošnjo odločilo o proglašitvi mrtvim.

Okrožno sodišče v Ljubljani, odd. IV., dne 19. junija 1939.

Dr. Kotnik

V stoterih slovenskih domovih boste našli to knjigo umetniških slik. Naročite jo še vi.

"Naši Kraji"

Slike so iz vseh delov Slovenije in vemo, da boste zadovoljni.

Zbirka 87 fotografij v bakrotisku na dobrem papirju vas stane —

\$1.

KNJIGARNA "GLAS NARODA" 216 WEST 18th STREET, NEW YORK